

Brief aan de aandeelhouders

Inhoudsopgave

Brief aan de aandeelhouders.....	1
Aan Aandeelhouders der Maatschappij HELENAVEEN.....	1
FINANCIEELE TOESTAND.....	1
VEENBEDRIJF.....	2
ONTGINNING.....	2
BEHEER.....	2
BANKSCHULD.....	2
13 maart 1926 uitnodiging voor een Buitengewone Algemene Vergadering.....	4
Buitengewone en Algemeene Vergadering van aandeelhouders der Mij. Helenaveen.....	5

13 januari 1926 **brief aan de aandeelhouders van de directeur A. Bos**

5 **MAATSCHAPPIJ "HELENAVEEN"** HELENAVEEN, 13 Januari 1926.

Aan Aandeelhouders der Maatschappij HELENAVEEN.

10 Naar aanleiding van het op 29 Augustus 1925 uitgebrachte verslag van de Commissie van aandeelhouders, benoemd in de Algemeene Vergadering van 22 Mei 1925, waarop Commissarissen U een voorstel gedaan hebben dato 29 December 1925, komt het mij wenschelijk voor mijne bezwaren in te brengen tegen de verschillende opvattingen van Uwe Commissie, welke door Commissarissen zijn overgenomen.

FINANCIEELE TOESTAND.

15 De ongunstige toestand, waarin de kaspositie der Maatschappij gekomen is, vindt zijn oorzaak, doordat de exploitatie der veenderij en de ontginningen in de jaren 1919 en 1920 zeer sterk werden opgevoerd, waarvoor belangrijke bedragen zijn vastgelegd in kanaalwerken, ontginningen en andere werken, welke bedragen thans geen opbrengsten geven, maar waarvoor de verminderde exploitatie toch de bankrente moet opbrengen. Deze exploitatie van 1919 en 1920 is tengevolge van de later ingetreden algemeene malaise gebleken niet in het voordeel der Maatschappij te zijn geweest.

20 De Commissie somt de verliezen van de laatste vier boekjaren te zamen en geeft als gevolg van den gestadigen teruggang in het bedrijf als geheel genomen, een bedrag verlies aan, te zamen groot f150.000,-. Bezielt men echter dit verlies nader, zooals hieronder geschiedt, dan zal blijken, dat de toestand niet zoo onrustbarend is, als de Commissie en Commissarissen meenen.

Het groote verlies heeft drie oorzaken, nl. renteverlies, verlies door afschrijvingen en verlies op het werkelijke bedrijf.

Boekjaren	1921	1922	1923	1924
30 Renteverlies	f 21.000,-	f 19.095.-	f 16.832,-	f 18.319,-
Verlies door afschrijvingen	" 13.043,-	" 8.662,-	" 10.202,-	" 9.112,-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Verlies op bedrijf	f 34.49,-	f 27.757,-	f 27.034,-	f 27.432,-
	" 37.656,-	" 7.523,-		
35 Bruto bedrijfswinst	f 71.705	f 19.677,-	f 34.557,-	f 24.216,-
		" 8.080,-		" 3.215,-

40 Het grootste verlies is geleden door de rente van de bankschuld tot f 75.252,-, dan komt de verliespost voor de afschrijvingen met f 41.019,-; deze beide verliesposten te zamen f 116.271,- afgetrokken van de totaalpost ad f 150.255,-, blijft er een verliespost van f 33.984,- voor het werkelijke bedrijf welke verliespost verklaard wordt door de volgende bijzondere omstandigheden.

45 Een groot verlies werd geleden in het jaar 1921, niet alleen een abnormaal droog jaar, doch bovendien werd in dit jaar ten overmate de onderneming door een groote ramp getroffen; een groote heidebrand verwoestte een gedeelte van de onderneming.

Ook 1923 toont een verlies van ruim f 8000,- aan, voornamelijk ontstaan door het voor lageren eenheidsprijs inbrengen op de balans van de voorraden turf.

50 De boekjaren 1922 en 1924 geven, afgezien van de rente en afschrijving, bruto bedrijfswinsten en ware het niet dat de bankschuld alle administratieve maatregelen beheerscht, dan zou het geleden verlies nog geen reden tot bezorgdheid behoeven te geven.

VEENBEDRIJF.

55 De resultaten van het veenbedrijf zijn de laatste jaren zeer zeker verminderd, maar de balansen toonen daarom nog geen verlies aan. Reden om het geheele bedrijf stop te zetten bestaat er nog niet direct. Al mag dit bedrijf niet kunnen meewerken tot algeheele dekking van de bankschuldrente, daarom is er nog geen reden om dit geheele bedrijf uit te schakelen. Mogelijk, verminderd voortgezet, kan het nog meewerken tot dekking van de algemeene onkosten en is er winst, hoe klein ook, alles kan meetellen ter bestrijding van de groote renterekening.

60 Door het stopzetten der veenderij zal een belangrijk gedeelte der arbeiders wegtrekken, waardoor vele arbeiderswoningen zullen leeg komen en als gevolg hiervan in verval raken, afgezien van het directe verlies dat de huishuren en landpachten van deze opwonenden wegvallen.

ONTGINNING.

65 De ontginning was reeds zooveel mogelijk teruggebracht en bepaalde zich hoofdzakelijk tot den aanleg van weiden; de bouw der beide laatste hoeven vond alleen plaats om reeds ontgonnen of bijna geheel ontgonnen terreinen te kunnen verpachten om daardoor de in deze werken vastgelegde gelden rentegevend te maken.

70 Het eigen landbouwbedrijf bepaalt zich alleen tot het in orde brengen van nieuw ontgonnen grond of het in goeden cultuurstaat terugbrengen van eventueel verwaarloosde bedrijven, welke buiten pacht komen. Er is dan ook geen enkel bezwaar om, zoodra de buiten pacht zijnde bedrijven weder verhuurd zijn, deze afdeeling tot het hoogst noodige in te krimpen.

75 De Groenten- en Fruitkweekerij bestrijdt al hare onkosten en er zal vermoedelijk een gunstig financieel resultaat bereikt worden, zoodat dit bedrijf kan gehandhaaft blijven, temeer waar de opzichter van dezen tuin tevens de verzorging van de diverse beplantingen heeft, zou het gemis van dezen beambte ook daarvoor een verlies zijn.

80 De uitbreiding van tuinderijen vindt regelmatig plaats en waar mogelijk wordt aan bestaande arbeiderswoningen land toegevoegd en als bedrijf verhuurd.

BEHEER.

85 Van de door de Commissie begrootte inkomsten ad f 31.000,- is slechts een bedrag van f 2634,- bepaald voor bestrijding van de kosten van administratie, zonder iets voor onkosten en buitengewone uitgaven over te laten, zoodat praktisch genomen de geheele Maatschappij zonder beheer gedacht is, en het voorstel van Commissarissen en Commissie dan ook neerkomt op een feitelijke liquidatie.

90 Indien het voorstel van Commissarissen wordt opgevolgd, dan beteekent dit het plotseling broedeloos maken van een belangrijk gedeelte der opwonende arbeidersgezinnen; het werkvolk zal op Helenaveen verloopen en de onderneming in verval komen, waardoor aan de bezitting een groote schade zal worden toegebracht, welke zeer moeilijk onder cijfers te brengen is, maar beslist veel grooter zal zijn, dan wanneer, zooals nu geschiedt, met een kleine ploeg van arbeiders het bedrijf voorzichtig wordt gaande gehouden, om, zoodra er verbetering in de brandstoffenhandel komt, de turfexploitatie weder uit te breiden.

95 BANKSCHULD.

Zoodra in de te voeren exploitatie overeenstemming is verkregn, zal aan de aflossing van het bankcrediet moeten worden gedacht.

De vragen zullen hierbij te beantwoorden zijn:

- 100 1°. of een gedeeltelijke verkoop der terreinen gewenscht is;
2°. of een hypothecaire schuld zal worden aangegaan;
3°. of het plaatsen van preferente aandeelen mogelijk zal zijn.

Van groot belang is hierbij dat de waarde der ontgonnen gronden op de balans laag is opgevoerd, en de werkelijke waarde belangrijk hooger is.

105 -----

In het belang van Helenaveen en haar belanghebbenden heb ik gemeend mijn inzichten te Uwer kennis te moeten brengen, en U mijnerzijds het volgende werkplan te moeten aanbevelen:

- 110 1. zoveel turf te graven, als zeer waarschijnlijk dit jaar kan worden afgeleverd, waardoor de opwonende arbeiders niet broedeloos zullen worden, en de vaste afnemers

blijven behouden; de overige beschikbare tijd van deze arbeiders zal, gelijk Commissarissen voorstellen, gebruikt kunnen worden, tot het afwerken van sommige gedeeltelijk ontgonnen perceelen;

- 115 2. het aanzien van het landbouwbedrijf te volgen de voorstellen van Commissarissen;
3. vereenvoudiging in de administratie is thans nog niet mogelijk; de Directie zal hierop echter zooveel mogelijk bedacht blijven.

120 A. BOS, *Directeur*.

13 maart 1926 uitnodiging voor een Buitengewone Algemene Vergadering

**BUITENGEWONE
ALGEMEENE VERGADERING
VAN AANDEELHOUDERS
DER MAATSCHAPPIJ HELENAVEEN**

TE HOUDEN OP
ZATERDAG 13 MAART 1926

des namiddags te twee ure
in het Café-Restaurant "LOHENGRIN", Grootte Markt,
's-HERTOGENBOSCH.

AGENDA:

1. Voorstel van Commissarissen om aan den Directeur, met ingang van een nader te bepalen datum, eervol ontslag te verleenen en vaststelling van de hem toe te kennen vergoeding.

Indien het voorstel sub 1 niet wordt aangenomen:

2. Verzoek om ontslag van de Commissarissen: Jhr. J. A. van Kretschmar van Veen, Jhr. Mr. F. J. J. M. van Rijckevorsel, Mr. F. J. van Lanschot, H. J. Royaards en Prof. A. M. Sprenger.

3. Verkiezing van minstens 4 nieuwe Commissarissen.

Indien het voorstel sub 1 wordt aangenomen:

4. Benoeming van een zevenden Commissaris.

5. Voorziening in de ontstentenis van den Directeur.

z. o. z.

Toelichting der Agenda.

In uwe op 16 Januari j.l. gehouden Buitengewone Algemene Vergadering bracht de Commissie, benoemd in Uw Vergadering van 22 Mei 1925, verslag uit over het door haar ingestelde onderzoek naar den toestand der Maatschappij; de U bekende conclusiën, waartoe de Commissie was gekomen, werden op voorstel van Commissarissen met groote meerderheid van stemmen door U aangenomen.

De Directeur heeft zich met die conclusiën niet vereenigd, zooals U reeds gebleken zal zijn uit zijn U vóór de Vergadering toegezonden memorie.

De vraag deed zich derhalve voor of onder deze omstandigheden aan den Directeur kon worden toevertrouwd de uitvoering van de maatregelen, die noodig zouden zijn voor de door de Commissie aanbevolen stopzetting van een groot deel der bedrijven. Vele aandeelhouders en alle Commissarissen op één na meenden, dat dit niet het geval was.

Commissarissen roepen U thans op tot een nieuwe Algemene Vergadering ter behandeling van hun voorstel om den Directeur eervol ontslag te verleenen. Zij herinneren U er aan, dat volgens artikel 6 der Statuten ten minste drie vierde van de uitgebrachte stemmen noodig zijn voor de aanneming van het voorstel en deelen U hierbij mede, dat, mocht deze meerderheid niet worden verkregen, de vijf in punt 2 der agenda genoemde Commissarissen ontslag wenschen te vragen uit hun functie. In dat geval zal een verkiezing van nieuwe Commissarissen noodig zijn.

Voor het geval dat het voorstel tot het verleenen van ontslag aan den Directeur wordt aangenomen, stellen Commissarissen voor, tijdelijk in het beheer te voorzien en de benoeming van een nieuwen Directeur uit te stellen tot de volgende Jaarlijksche Algemene Vergadering.

180 Buitengewone en Algemeene Vergadering van aandeelhouders der Mij. Helenaveen
op zaterdag 13 maart 1926 te 's Hertogenbosch in t Café de Lohengrin des namiddags te
2 uur.

De voorzitter Jhr. van Kretschmar van Veen opent de vergadering.
Wordt voorgelezen de praesentielijst
De Stemlijst nog niet gereed zijnde, kan deze thans nog niet worden vastgesteld.
185 De voorzitter zegt dat in de vorige buitengewone vergadering van aandeelhouders, de
in de vergadering van 22 mei 1925 benoemde commissie verslag uitbracht over den
toestand der Mij, waarnaar zij een onderzoek instelden. het voornaamste gedeelte van
het rapport werd toen voorgelezen en met groote meerderheid van stemmen werden de
conclusiën die per circulaire aan aandeelhouders waren medegedeeld, aangenomen.
190 De directeur had zich ? tegen deze conclusies verzet zoowel mondeling als
schriftelijk, zooals bleek uit de door hem aan aandeelhouders gezonden nota, omdat
hij de conclusies der commissie grootendeels in strijd achtte met de belangen der
Mij.

195 Toen hij echter zich bereid verklaarde die toch te zullen uitvoeren hebben
commissarissen zich de vraag gesteld: kan deze directeur in staat worden geacht een
programma uit te voeren hetwelk zoozeer met zijne zienswijze in strijd is.
Zij achten het niet mogelijk en meenden dat het in het belang der Mij zoude zijn dit
aan een anderen directeur over te laten. Mocht de vergadering van aandeelhouders het
co? met hen niet eens zijn dan zullen zij genoodzaakt zijn hun ontslag aan de
200 vergadering te verzoeken daar zij geen vertrouwen stellen in den Directeur.
Hierover zal nu in deze vergadering moeten worden beslist

De Heer Graftdijk vraagt of de commissie er wel rekening mede heeft gehouden dat als
Helenaveen wil blijven bestaan de bedrijven niet kunnen worden stopgezet
De voorzitter zegt dat in de vorige vergadering het rapport en de daaruit
205 voortvloeiende maatregelen zijn behandeld, daarbij is met alle gevolgen rekening
gehouden. De conclusies zijn daarop aangenomen en kunnen dus thans geen punt van
discussie meer uitmaken.

De Heer Heyse vraagt of de directeur geweigerd heeft het rapport uit te voeren.
De voorzitter herhaalt dat dit laatste niet het geval is, doch dat commissarissen van
210 oordeel zijn dat zulks onmogelijk is voor iemand die er zich mede ?mt.
De directeur zegt gewaarschuwd te hebben tegen de uitvoering van het rapport omdat de
bevolking dan broodeloos zou worden. hij heeft echter niet verklaard dat hij zou
weigeren het uit te voeren

215 De Voorzitter zegt dat de vergadering nu zal moeten beslissen of de directeur zal
heengaan of wel commissarissen.

Hierna wordt overgegaan tot vaststelling van de stemlijst waarop 1036 aandelen
voorkomen uitbrengende 246 stemmen. Na eenige gedachtewisseling en aangebrachte
correctie wordt die vastgesteld op 967 aandelen uitbrengende 240 stemmen
Op de vraag van de Heer van Es of er sinds de algemeene vergadering nog aandelen
220 overgeschreven zijn antwoordt de directeur bevestigend, doch vóór de oproeping voor
deze vergadering.